

**miljøpartiet
de grønne**



ET VALG FOR FREMTIDEN – STEM GRØNT

**Kommunevalgprogram for Miljøpartiet de Grønne
i Kristiansand 2015-2019**

Vedtatt på medlemsmøte 21. mai 2015

DET GODE LIV

MDG Kristiansand vil jobbe for en bedre og mer menneskevennlig by der folk har forrang fremfor biler, hvor natur er viktigere enn asfalt, og hvor kommunen legger til rette for kreativitet og nyskapning, samarbeid, deling og fellesskap. Friluftsliv er bra for folkehelsa, og en viktig motvekt mot kjøpepress og forbrukerkultur. Nye boliger må planlegges slik at folk fristes til å leve mer klima- og miljøvennlig. Et levende og mangfoldig sentrum er viktig i en grønn by.



Friluftsliv er bra for folkehelsa, og søndagen skal ikke gjøres til handledag. Bildet viser noen deltakere i markeringen for søndag som felles fridag på Odderøya 19. april i år.

Miljøpartiet de Grønne vil:

Satse på Kvadraturens egenart og potensiale for å bli et av de mest spennende, miljøvennlige og fremtidsretta bysentra i Norden. Tilrettelegge for lokalt forankret næringsliv, grønt entrepenørskap og kultur. Byen skal utvikles med respekt for historie, særpreg og byggeskikk. Stimulere til gjenbruk av bygninger; til kontorarbeidsplasser, kultur og handel.

Stille miljøkrav til energibruk, kollektivdekning, og friarealer i alle utbyggingsprosjekter. Vi vil også legge til rette for utbygging av små og rimelige boliger, og oppmuntre utbyggere som vil prøve ut nye grønne løsninger for bolig og husholdning.

Innføre kommunal støtte til solcellepaneler på private boliger.

Legge til rette for at alle bydeler har nærbutikk og kafe, slik at det er mulig å handle dagligvarer uten å kjøre bil.

Øke bevilgningen til kommunale helsesøstre og annet forebyggende arbeid.

Innføre en forsøksordning med tannpleien inn under trygdesystemet.

Innføre gratis fellesløsninger i det offentlige rom, for eksempel drikkefontener.

Opprette kommunalt organisert byttering.

Støtte og styrke byens folkebibliotek, bydelsbibliotek og skolebibliotek.

Legge til rette for at folk kan komme seg på sjøen uten å eie en båt. Dette betyr blant annet:

- kommunal støtte til Badebåten.
- bedre bussforbindelse til Hamresanden og Helleviga i helgene og sommerferien.
- rutebåt til Randøya.
- noen kommunale båtplasser reserveres for båt-deleringer.

Øke antallet felles griller/bålplasser i grøntområdene.

Beholde søndag som felles fridag. MDG vil derfor stemme mot forslaget om søndagsåpne butikker. Vi vil jobbe for søndagsfri også i adventstida. Bedre rammevilkår for lokale kulturformål og frivillig organisasjonsarbeid.

Finne løsninger som gjør at flere kan delta og utnytte sitt potensiale, både innen- og utenfor det ordinære arbeidslivet, uansett alder og livssituasjon.

BARN OG UNGE

Gode skoler og barnehager skal støtte og styrke barn og unge, slik at de utvikler seg til skapende mennesker med selvtillit og selvinnsett, og med evne og vilje til å ta ansvar for seg selv og sine omgivelser. Gode og levende nærmiljø er spesielt viktige for barn og unge. Læring skal skje i trygge omgivelser. MDG ønsker færre prøver i skolen.



Hva er egentlig disse rare greiene som stikker ut av potetene? Skolehager gir viktig læring om biologi og matproduksjon. Arkivfoto fra Vardåsen skole på Søm.

Miljøpartiet de Grønne vil:

Sikre gode relasjoner mellom lærere og elever ved å øke lærertettheten.

Støtte leirskoleopphold, skolehager og annen læring utenfor klasserommet.

Gi skoleklasser med lærer gratis adgang på rutebusser mellom kl 9 og kl 14, slik det er i Trondheim.

Barneskolen skal fortsatt være karakterfri.

Opprettholde alle dagens barne- og ungdomsskoler.

Sikre soner med sykkelveier og redusert hastighet for bilene rundt alle skoler.

Involvere elevrådene i alle plansaker som angår skolens nærmiljø.

Jobbe for økologisk mat i barnehager, skolekjøkken og på SFO, og opplæring i matlaging for SFO-ansatte.

Jobbe for billigere skolefritidsordning.

Minst halvparten av de ansatte i barnehagene skal være barnehagelærere.

Innføre bydelsvise barnehageopptak.

Innføre krav om tariff- og pensjonsavtale ved private barnehager som mottar kommunal lånegaranti.

Videreføre ordningen med kommunal kontantstøtte for toåringer.

Opprette flere lærlingeplasser i kommunale virksomheter.

Opprette flere plasser på kulturskolen.

Støtte bygging av flerbrukshall på Tveit.

TRANSPORT

Sykling er trivelig, sunt og miljøvennlig. Kristiansand er Norges beste sykkelby, men den kan bli mye bedre. Gjennom å systematisk stimulere til sykling vil Miljøpartiet de Grønne doble andelen sykkelreiser i Kristiansand innen 2025, fra 10% til 20% av alle reiser.

I en god by ferdes folk gjerne til fots. I tillegg trenger vi kollektivtrafikk som binder byen sammen. Bussen er for alle, både unge og gamle, fattige og rike. Vi vil derfor konsekvent jobbe for et bedre busstilbud i Kristiansand. Færre privatbiler vil gi bedre luftkvalitet, mindre støy, bedre framkommelighet for busser, syklist og gående, og mindre klimagassutslipp. Derfor støtter de Grønne rushtidsavgift og andre tiltak som reduserer privatbilismen.



MDG vil satse på toget og framskynde sammenkoblinga av Sørlandsbanen og Vestfoldbanen. Her viser Gunnar Nødning i Rom Eiendom hvor smart denne utbyggingen vil være.

Miljøpartiet de Grønne vil:

Bygge ut flere sykkelveier, blant annet ny sykkelbro over Otra, sykkelvei fra Sødal til Kvarstein, sykkelvei ved Lauvåsen, sykkelvei fra Justvig via Ålefjær til Tveit og til Vennesla, med mere.

Trappe opp sykkelsatsingen, med flere rødmalte sykkelfelt, flere plasser for sykkelparkering, flere typer belønningsordninger for sykling, og bysykkelordning.

Tillate sykling i begge retninger i alle enveiskjørt gater. Vurdere støvskjerm på Oddernesbroa.

Markens skal bli gågate helt ned til sjøen. Odderøya gjøres bilfri. Utrede Festningsgata i tunnel, og utrede alternativer for å gjøre større deler av sentrum bilfri.

Bruke en stor andel av bompengene på drift av kollektivtransport. Vi ønsker flere bussavganger og billigere månedskort. MDG jobber også for flere nye bussruter, blant annet ringbuss-rute i Kvadraturen, bussforbindelse til bynære områder som Sødal og Skaugo, og bedre flybuss-tilbud, med mere.

Sørge for at bussen kommer fram og ikke står i kø bak bilene, blant annet ved å reservere kjørefelt for kollektivtrafikk. Lundsbroa reserveres for busser, syklist og gående.

Utvikle en parkeringspolitikk som stimulerer til å reise kollektivt eller sykle.

Støtte opp om godstog og godsløsninger på skip. Kristiansand kommune skal legge til rette for flere godstog.

Opprette flere ruter med lokaltog i Kristiansandsregionen, og tilrettelegge for en fremtidig bybane.

Jobbe for å koble sammen Sørlandsbanen og Vestfoldbanen, og utvikle en framtidig kystjernbane til Sørlandsbyene.

Innføre en lokal vrakpant, i tillegg til den statlige, som innebærer at de som vraker en personbil får gratis sykkel eller kollektivkort med gyldighet ett år.

Opprette kommunalt organisert bildeling.

Skrinlegge planene om parkeringshus under Torvet.

Stanse planene om ny firefelts motorvei rundt Kristiansand.

BYØKOLOGI OG DYREVERN

Dyr har egenverdi og rettigheter som vi må respektere. Vi er moralsk forpliktet til å behandle både det enkelte dyr og mangfoldet av liv og økosystemer med respekt. En grønn og trivelig by gir menneskene kontakt med dyr og planter og forståelse for matproduksjon og økologiske prinsipper. La det gro!



MDG jobber for en grønn og trivelig by hvor mennesker er i kontakt med dyr og planter.

Miljøpartiet de Grønne vil:

Gjøre alle kommunale parker og blomsterkasser giftfrie og økologiske. Parkvesenet og Vegvesenet skal ikke bruke kjemiske sprøytemidler. Fellesarealene i Kristiansand bør få flere frukttrær og bærbusker, til glede for alle innbyggerne.

Jobbe for nye parselhager, kolonihager og skolehager i Kristiansand. Vi vil støtte by-økologiske forsøksprosjekter og legge til rette for at folk kan ha bikuber.

Opprette nettverk for frukttræ-eiere som vil la andre få komme og høste av frukten i hagen sin.

Støtte kortreist matproduksjon. Egsjordene skal ikke bygges ned.

Bevare eksisterende og etablere flere grønne lunger i og nær Kvadraturen.

Forsvare markagrensa og hindre nedbygging av friluftsområder, blant annet ved Jegersberg.

Øke andelen økologisk mat i kommunale institusjoner, og innføre flere kjøttfrie dager.

Gi kommunal støtte til Dyrenes Beskytter i Kristiansand.

Oppmuntre til at folk steriliserer kattene sine, både av hensyn til fuglelivet og for å forebygge at det fødes kattunger som ingen vil ha.

Frita alle fredede og vernede bygninger og bygningsmiljøer for eiendomsskatt, for å stimulere til økt innsats for å ta vare på kulturminner i privat eie.

Lyse ut prosjektmidler til utviklingen av bærekraftige alternativer, løsninger, samarbeids- og prosjektforslag for et miljøvennlig samfunnsliv, økologisk økonomi, kretsløps-økonomi og fredsbygging.

Verne Skagerrak mot oljeleting.

Beskytte Byfjorden og skjærgården vår mot radioaktive utslipp og utslipp av tungmetaller.

NÆRING OG INNOVASJON

Kommunen må sammen med fylket og staten stimulere til innovasjon og nytenkning for å skape de beste forutsetningene for en grønn omstilling. Veien til en positiv økonomisk utvikling må følge en kurs med mer gjenvinning, lavere utslipp og mindre sløsing av våre samlede ressurser.

Miljøpartiet de Grønne vil:

Gi insentiver for å investere i utvikling av bærekraftig teknologi og økologisk design. Eksempler er mer effektiv teknologi for fornybar energi og teknologi som gjør gjenvinning av avfallsprodukter fra industri, landbruk og husholdning mulig, i tillegg til økonomisk lønnsomt.

Stimulere til at kompetanse i oljerelatert virksomhet overføres til miljøvennlige næringer.

Sikre gode rammevilkår for produksjon og innovasjon av miljøvennlig teknologi og fornybar energi.

Følge opp strenge krav til utslipp.

Legge til rette for små og mellomstore bedrifter.



Resirkulering skaper mange arbeidsplasser. Bildet viser lokallagsleder i MDG Elianne Brulid på Støleheia gjenvinningsstasjon, sammen med Harry Hansen og Sigurd Tvedt fra Avfall Sør.

KOMMUNEN SOM FORBILDE

Kristiansand kommune er en stor virksomhet med mange ansatte og et betydelig innkjøpsbudsjett. Det er spesielt viktig at kommunens egen virksomhet velger miljøriktige løsninger.



Offentlige virksomheter bør velge miljøvennlige løsninger. Sogneprest Aud Sunde Smemo etter at domkirka skiftet ut oljefyren med fjernvarme. Foto: Naturvernforbundet/Oljefri.no

Miljøpartiet de Grønne vil:

Prioritere vedlikehold og gjenbruk av kommunale bygninger. Bevare Kristiansand Teater og beholde Fylkesmuseet på Kongsgård.

Prioritere trebygg i kommunale byggeprosjekter, fordi betongproduksjon gir svært store klimagassutslipp.

Installere solcelleanlegg på store kommunale bygg.

Sikre at kommunale bygg ikke varmes opp med fossil olje, parafin eller gass.

Jobbe for at Kristiansand kommune skal bli en foregangskommune i Initiativ for etisk handel.

Gjenopprette stillingen som miljøsjef i Kristiansand.

Kutte i kommunens eksterne konsulentbruk.

Nedlegge det kommunale næringselskapet (KNAS) og overføre eiendommene til Kristiansand Eiendom. Dette for å styrke politisk styring med kommunal eiendom, samt sikre at allmennhetens interesser ivaretas på en bedre måte.

Reformere Kristiansand Eiendom og gi dem et tydelig mandat til at tomme eiendommer skal tas i bruk.

Reversere utviklingen med kommunale aksjeselskaper.

Innføre rett til heltidsstilling i helse- og sosialsektoren.

Ikke konkurranse-utsette eller privatisere grunnleggende offentlige tjenester.

Innføre folkeavstemninger i lokale saker, blant annet om kommunesammenslåing. Vår holdning til kommunesammenslåing er at storstilt sentralisering begrunnet med stordriftsfordeler er et blindspor på veien mot et bærekraftig samfunn med levende lokalsamfunn.

INTERNASJONALT ANSVAR

Kristiansand er en liten by i verden. Våre valg har konsekvenser for mennesker i andre land. Derfor er det viktig med internasjonal solidaritet i kommunepolitikken.



Miljøvernere over hele verden jobber for "Divestment", det vil si å trekke penger ut av kull- og oljeselskaper. MDG vil jobbe for at Kristiansand kommune sine penger skal bli fossilfrie.

Miljøpartiet de Grønne vil:

Bosette flere flyktninger i Kristiansand. Stimulere til økt frivillighet knyttet til flyktningers integrering og trivsel.

Støtte et enkelt overnattingstilbud i vinterhalvåret for fattige tilreisende, og gratis sanitæranlegg hele året. MDG er motstander av tiggeforbud. I tilfeller der gatesalg foregår som et alternativ til tigging bør kommunen utvise skjønn og unnlate å kreve inn avgift.

Avvikle ordningen med testing av ubåter til militær bruk i Kristiansands skjærgård.

Trekke kommunale penger ut av kull- og oljeselskaper.

Miljøpartiet De Grønnes mål er et medmenneskelig samfunn i økologisk balanse. Økonomien skal underordnes sunne økologiske prinsipper, og fremme fred og rettferdighet både lokalt og globalt. Livskraftige lokalsamfunn, basert på kreativitet, fleksibilitet, deling av ideer og lokale ressurser, er en forutsetning for å nå målet. Grønn politikk er basert på de tre solidaritetsprinsippene: solidaritet mellom mennesker, solidaritet med fremtidige generasjoner, og solidaritet med dyr og natur.

VI TRENGER DEG!

Bli med i Miljøpartiet de Grønne og bidra til et ekte grønt skifte. Du kan melde deg inn på våre nettsider: <https://www.mdg.no/meld-inn/>

Medlemskap koster 300 kr per år for de som er i jobb (150 kr pr år for student, trygdet og pensjonist).

Følg oss på Facebook og spre grønne nyheter i ditt nettverk: www.facebook.com/kristiansand.MDG

VÅRE KANDIDATER:



Nr. 1 Marte Rostvåg Ulltveit-Moe (40)

Marte bor på Eg, er utdannet biolog og ansatt i Naturvernforbundet. Marte jobber for de gode og menneskevennlige løsningene. Sykling er bra fordi det både gir reinere luft og bedre helse. Økologisk og lokal mat er bra for miljøet, og kan i tillegg smake veldig godt. Når hun ikke driver med politikk eller rører i gryter, er Marte ofte på tur i skauen eller på korpsøvelse.



Nr. 2 Hans Petter Horve (37)

Hans Petter bor på Mosby og jobber som fagutdannet godsekspeditor. Hans Petter er en av veteranene i Miljøpartiet De Grønne. Han har sittet tre perioder i bystyret og to perioder i byutviklingsstyret. Han har vært klubblleder i til sammen 17 år, i Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund og Norsk Transportarbeiderforbund. På fritida finner vi Hans Petter sammen med ungene, på fisketur eller på Startkamp.



Nr. 3 Mira Svartnes Thorsen (33)

Mira bor på Mosby og ukependler til Kvinesdal. Der jobber hun blant annet med Kvinesdal ungdomsråd og Ungdommens kulturmønstring. Mira er partner og eier i plateselskapet Karmakosmetix Music. Hun er opptatt av de lange linjene i politikken. Arbeid til alle, gode sosiale fellesskap og mot til å satse på de gode ideene, er viktige stikkord.



Nr. 4 Morten Tønnessen (39)

Morten bor på Gimle med brasiliansk kone og snart tre barn. Han er filosof og ansatt ved Universitetet i Stavanger, der han forsker på miljøproblematikk og underviser studenter i helse- og sosialfag. Morten er sterkt opptatt av dyrevern og leder for Minding Animals Norge. Han synes ulv og andre rovdyr hører hjemme i norsk natur. Forøvrig mener han vi er rike nok i Norge nå.

IKKE TIL HØYRE, IKKE TIL VENSTRE – MEN FORAN!

mdg